

11.05.2020 kell 11.00-14.15

Veebipõhine koosolek Webex keskkonnas

Osaesid töörühma liikmed: Kai Zilmer (juht), Kerstin Kase, Reet Tooming, Ene Villak, Gerda Mälk, Aljona Kurbatova, Kristel Rannaääre, Natalia Nikitina.

Puudusid töörühma liikmed: Heli Laarmann

Osaesid konsultandid: Kristi Rüütel

Puudusid konsultandid: Marge Reinap

Osaesid (püsi)sekretariaadi liikmed: Pilleriin Soodla (juht), Urmeli Katus (püsisekretariaadi liige), Keiu Paapsi, Karmen Jaaniso

Koosolekut protokollis: Urmeli Katus

Koosoleku päevakord ja vastu võetud otsused:

1. Ravijuhendi töörühma liikmete, konsultantide ja sekretariaadi liikmete huvide deklaratsioonid ning kvoorum

Töörühma liikmetel, konsultandil ega sekretariaadi liikmetel ei olnud lisandunud huvisid mida deklareerida. Koosolekul osales kaheksa töörühma liiget ja puudus üks töörühma liige. Kvoorum oli koos ja töörühm oli otsustusvõimeline.

2. Kliiniline küsimus nr 4 arutelu ja soovitus sõnastamine

Kliinilise küsimuse nr 4 valmistas ette sekretariaadi liige Keiu Paapsi. Antud kliinilist küsimust oli käsitletud „WHO (2015) Consolidated guidelines on HIV testing services“ juhendis. WHO otsingustrateegia puhastati ning seejärel korrati PubMed-is, ajaliselt piirates perioodiga kus WHO otsing lõppes. Otsinguga tuvastati üle 2400 kirje, mis vaadata sekretariaadi liikme poolt läbi.

Sekretariaadi liige Keiu Paapsi kandis ette tõendusmaterjali kokkuvõtte tabelis (TõKo) tabelis esitatud uuringute tulemused.

WHO poolt kaasati viis uuringut, mis jaotati metoodika järgi: üks randomiseeritud uuring, üks enne-pärast uuring, kolm jälgimisuuringut. Lisaotsinguga kaasati kuus uuringut (viis sekkumisuuringut ja üks jälgimisuuring).

Madala tõendatuse astmega tõendusmaterjal näitas, et HIV-kiirtestide pakkumine mitte-tervishoiutöötaja poolt suurendab kaasatust HIV-testimisse, parandab positiivse tulemusega HIV-testi saanute jõudmist ravile ja mitte-tervishoiutöötaja poolt tehtud testide tulemused on valiidsed.

Töörühm võttis soovitusel sõnastamisel arvesse, et väljaõppe saanud mittetervishoiutöötaja poolne testimine aitaks jõuda sihtrühmadeni, kelleni praegu ei jõuta. Paljude sotsiaalteenuste juures ei saa testida, sest puudub tervishoiutöötaja. Ka paljudes süstlavahetuspunktidest puudub samal põhjusel HIV-testimise võimalus. MSM-ide üritustel on kohati probleeme selles et kogukonnaväline testija ei pääse üritustele sisse. Probleemina toodi esile, et Eestis ei saa seadusandlikel põhjustel teostada HIV-testimist mitte tervishoiutöötaja. Lisaks väljendati muret, kuidas garanteerida kõikide positiivse testitulemuse saanud isikute jõudmine korduvtestimisele ja antiretroviirus ravile.

Töörühma liikmete poolt sõnastati järgmine soovitus (kinnitas kaheksa töörühma liiget): Kõigil, kellele on suunatud HIV-testimine, kaaluge lisaks tavapärasele testimismeetoditele vastava väljaõppe saanud mitte-tervishoiutöötaja poolt läbi viidud HIV-kiirtestimist (nõrk soovitus, madal tõendatuse aste).

Urmeli Katus suhtleb Heli Laarmaniga (Sotsiaalministeeriumi poolne töörühma liige), kuidas esitada ettepanek seadusandluse muutmiseks.

3. Kliiniline küsimus nr 5 arutelu ja soovitusel sõnastamine

Kliinilise küsimuse nr 5 valmistas ette sekretariaadi liige Karmen Jaaniso. Antud kliinilist küsimust oli käsitletud „WHO (2016) Guidelines on HIV self-testing and partner notification“ juhendis. WHO otsingustrateegiat kohandati vähesel määral ning seejärel korrati PubMed-is, ajaliselt piirates perioodiga kus WHO otsing lõppes. Otsinguga tuvastati peaaegu 200 kirjet, mis vaadata sekretariaadi liikme poolt läbi.

Sekretariaadi liige Karmen Jaaniso kandis ette TõKo tabelis esitatud uuringute tulemused.

WHO juhendi aluseks olev süstemaatiline ülevaade kaasas neli randomiseeritud kontrollitud uuringut (RCT) (kolm individuaalset ja üks klaster randomiseeritud uuring) ning kuus jälgimisuuringut. Lisaotsinguga ühtegi uuringut TõKo tabelisse ei lisandunud. Leiti aga *acceptability* ja *cost effectiveness* uuringuid.

Enamjaolt keskmise astmega tõendusmaterjal näitas, et abi pakkumine partnerite teavitamisel tõstab partnerite kaasatust HIV-testimisse ning ei too kaasa olulisi ebasoodsaid tulemeid.

Töörühm võttis soovitusel sõnastamisel arvesse, et abi pakkumine tervishoiutöötaja poolt partnerite teavitamisel on patsiendile lisa võimalus mitte kohustus. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses on välja toodud, et arst peab tegema kõik endast oleneva, et nakkushaigega kontaktis olnud isikud leida.

Töörühma liikmete poolt sõnastati järgmine soovitus (kinnitas kaheksa töörühma liiget): HIV-testimise ja ravi osana pakkuge kõigile HIV-infektsiooniga isikutele vajadusel abi partnerite teavitamisel (mõõdukas tõendus, tugev soovitus).

Töörühma arutelu käigus tekkis küsimus, et kui patsient annab suulise nõusoleku partnerite teavitamiseks ja nende kontaktandmed siis kas piisab sellest kui tervishoiutöötaja dokumenteerib selle või on vajalik võtta kirjalik nõusolek. Konsulterime juristidega teavitamise juriidiliste küsimuste osas (kas peab olema patsiendilt võetud allkirjastatud nõusolek kontaktsete teavitamiseks, kui on juba olemas suuline nõusolek).

3. Järgmise koosoleku arutelu

08.06.2020 koosolek toimub veebipõhiselt Webex keskkonnas.